

MATTHEUS

24:15, 24:21-24:22, 24:34-Begrippen toegelicht

De rede op de Olijfberg als profetie over de
verwoesting van Jeruzalem

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/24-15-24-21-24-22-24-34-begrippen-toegelicht

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Mattheüs 24 en de generatie van Jezus	5 min	4
2	Hebreeuwse profetische uitdrukkingen	9 min	6
3	De moderne eindtijdboekenindustrie	3 min	10
4	Het ingekorte beleg en de vlucht	3 min	12
5	Israël als geografische context	5 min	13
	Om verder te lezen		17

1

Mattheüs 24 en de generatie van Jezus

In de afgelopen bijeenkomsten hebben we gesproken over de rede op de Olijfberg in Mattheüs 24. Ik heb een opvatting uiteengezet die tegenwoordig volgens mij als een minderheidsstandpunt zou worden beschouwd, hoewel er beslist een tijd in de kerkgeschiedenis is geweest waarin iedereen deze opvatting aanhing. Er was een tijd waarin men er bijvoorbeeld zonder meer van uitging dat deze rede over de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 na Christus ging. We hebben gezien dat Eusebius, de kerkhistoricus, die in het jaar 325 na Christus schreef, het als vanzelfsprekend beschouwde — en aannam dat zijn lezers het eveneens als vanzelfsprekend beschouwden — dat Jezus in deze rede de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen beschreef, die in het jaar 70 na Christus plaatsvond.

Hij had goede redenen om dit te denken, want Jezus leidde de rede in door de verwoesting van Jeruzalem te voorspellen. Toen de discipelen vroegen wanneer dit zou plaatsvinden, gaf Hij dit als antwoord. Omdat het in het jaar 70 na Christus werd vervuld, is het niet verrassend dat christenen eeuwenlang begrepen dat deze rede daarover ging.

Er is echter iets veranderd in de sfeer rond de uitleg van de Bijbel. Wij leven in een tijd waarin velen verwachten dat Jezus heel spoedig terugkomt. En als dit waar is, is het voor ons zeer wenselijk om te weten of er tekenen van Zijn spoedige verschijning zijn. Dat verlangen om tekenen te vinden, leidt ertoe dat aan bijna alle profetische passages een bepaalde uitleg wordt opgelegd. Er zijn veel passages in het Oude Testament die met geen woord spreken over de wederkomst van Christus, en toch passen populaire Bijbelleraren ze toe op de wederkomst van Christus.

Ik hoorde een prediker op de radio zeggen dat de leer die het vaakst in de Schrift wordt besproken niet de wedergeboorte is en niet de bekering — hij noemde nog enkele andere dingen die het niet waren — en uiteindelijk zei hij dat de leer die het vaakst in de Schrift wordt besproken de wederkomst van Christus is. Dat is eenvoudigweg niet

waar. De wederkomst van Christus wordt in de Schrift besproken, en wordt vele malen besproken, maar beslist niet vaker dan de christologie, de leerstellingen over Wie Christus is. En ze wordt ook niet vaker besproken dan de soteriologie, waarmee de leerstellingen over behoud worden bedoeld. Leerstellingen over behoud en leerstellingen over Christus worden in de Schrift veel vaker besproken dan de specifieke leer van de wederkomst van Christus. Maar de reden waarom een prediker dat kon zeggen, is dat hij bijna alle profetische passages uitlegt alsof ze de wederkomst van Christus beschrijven.

Dat is niet altijd terecht, en zo is het ook niet altijd gedaan bij de uitleg van de Bijbel. Een paar eeuwen geleden, en ook in de eeuwen daarvoor, werden profetieën uitgelegd in het licht van hun context en toegepast op de dingen die ze voorspelden. Maar tegenwoordig kenmerkt een apocalyptische geestdrift een groot deel van het populaire onderwijs over profetie. Wanneer deze populaire leraren over profetie de Bijbel lezen, nemen ze iedere keer dat ze een of andere voorspelling van een oordeel, een of andere voorspelling van kwaad of een of andere voorspelling van iets toekomstigs aantreffen, al snel aan dat dit over de eindtijd en de wederkomst van Christus gaat.

Deze aanname wordt ook gehanteerd bij het lezen van Mattheüs 24. Er is eigenlijk geen enkele exegetische reden om dat te doen. Over de dingen die Jezus in Mattheüs 24 beschreef, zei Hij Zelf:

Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal zeker niet voorbijgaan, totdat al deze dingen gebeurd zijn.

MATTHEÛS 24:34

Als we ons afvragen wat Hij bedoelde met 'dit geslacht', hoeven we alleen maar terug te gaan naar Mattheüs 23, het voorgaande hoofdstuk. Hij zei:

Al het rechtvaardige bloed dat vergoten is, vanaf Abel tot Zacharia, de priester en profeet die in de tempel werd gedood, zal over dit geslacht komen.

MATTHEÛS 23:35-36

Hij verwijst natuurlijk naar die holocaust die in het jaar 70 na Christus over dat geslacht kwam, als een oordeel voor alle keren dat zij de profeten hadden gedood, en zelfs voor het doden van Jezus.

Dus wanneer Jezus over 'dit geslacht' spreekt, bedoelt Hij Zijn eigen geslacht. Wanneer Hij in Mattheüs 24 zegt:

Voorwaar, Ik zeg u: Dit geslacht zal zeker niet voorbijgaan, totdat al deze dingen gebeurd zijn.

MATTHEÛS 24:34

dan had Hij gelijk. Het gebeurde inderdaad binnen dat geslacht.

2

Hebreeuwse profetische uitdrukkingen

Wat volgens mij een groot deel van het Bijbelonderwijs van tegenwoordig kenmerkt, is een enorme onwetendheid over de geschiedenis, een onbekendheid met het feit dat de dingen die Jezus hier zei werkelijk hebben plaatsgevonden. Maar er is nog iets wat het moeilijk maakt, en dat is onwetendheid over Bijbelse uitdrukkingswijzen. Wat ik daarmee bedoel, is dit: de Bijbelschrijvers leefden in een andere cultuur dan de onze. Zij waren oosterlingen. De meesten van ons behoren waarschijnlijk tot de Europees-Amerikaanse, westerse cultuur. Wij zijn veel sterker beïnvloed door de Grieks-Romeinse cultuur dan de discipelen, Jezus of de profeten ooit waren. De discipelen waren Semitische mensen. Jezus was een Semitisch mens, een oosterling, en oosterse uitdrukkingswijzen, in het bijzonder de Semitisch-Hebreeuwse uitdrukkingsvormen, werden onder hen veel gebruikt.

Wij zijn tweeduizend jaar en vele duizenden kilometers verwijderd van de cultuur waaruit dit voortkwam. Dat hoeft ons niet te ontmoedigen. Het hoeft ons niet te laten denken: 'Dan zullen we zeker nooit begrijpen wat de Bijbel betekent.' Integendeel. We kunnen de culturele uitdrukkingen van de Hebreeën van tweeduizend jaar geleden heel gemakkelijk leren kennen door te lezen wat zij zeiden en door de taal van de

profeten te lezen naar wie zij verwezen. De profeten van het Oude Testament gebruikten vele malen precies het soort taal dat Jezus hier gebruikte. We hoeven alleen maar vertrouwd te raken met de stijlfiguren die onder hen gebruikelijk waren.

Wanneer we bijvoorbeeld in vers 15 van Mattheüs 24 lezen:

Wanneer u dan de gruwel van de verwoesting, waarover gesproken is door de profeet Daniël, zult zien staan op de heilige plaats — laat hij die het leest, daarop letten! —

MATTHEÛS 24:15

dan moeten we teruggaan naar de profeet Daniël en nagaan waar hij het over had. Uit Daniël hoofdstuk 9, vers 26 en 27, weten we dat de gruwel van de verwoesting bestond uit de Romeinse legers die na de dood van de Messias kwamen om Jeruzalem te verwoesten. De Messias stierf in het jaar 30 na Christus. De Romeinen kwamen in het jaar 70 na Christus, binnen één generatie. Ze roeiden hen uit en voerden hen weg in gevangenschap.

Zelfs door de parallelle verslagen met elkaar te vergelijken, kunnen we tot deze conclusie komen. Mattheüs en Markus vermelden namelijk dat Jezus zei:

Wanneer je dat afschuwelijke ding ziet dat alles verwoest ...

Maar Lukas parafraseert en verduidelijkt dit in precies dezelfde passage:

Wanneer u zult zien dat Jeruzalem door legers omringd wordt, weet dan dat zijn verwoesting nabij is.

LUKAS 21:20

Nog een voorbeeld van het niet herkennen van hebraïsmen zien we wanneer hedendaagse profetieleraars over vers 21 spreken. Mattheüs 24:21 zegt:

Want dan zal er een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is vanaf het begin van de wereld, tot nu toe, en zoals er ook nooit meer zijn zal.

MATTHEÛS 24:21

Die uitspraak:

zoals er vanaf het begin van de wereld tot nu toe nog nooit iets is geweest en ook nooit meer zal zijn, is een formulering die vaak in het Oude Testament wordt gebruikt. Het is een stijlfiguur. In zekere zin is het een hyperbool, omdat het klinkt alsof wat beschreven wordt uniek is wat de hevigheid ervan betreft.

En toch hebben we, volgens mij tijdens onze vorige bijeenkomst, gezien dat dit soort uitdrukking in de Bijbel vaak wordt gebruikt voor dingen die niet uniek zijn. In Exodus werd zelfs over de sprinkhanenplaag in Egypte op precies deze manier gezegd dat die uniek was. Dit was zo'n sprinkhanenplaag als er nooit eerder een was geweest en er ook nooit meer een zou komen. En toch wordt een andere sprinkhanenplaag van een latere datum, waarnaar in het boek Joël wordt verwezen, eveneens beschreven als erger dan elke plaag ervoor en erger dan elke plaag erna. Met andere woorden, van beide wordt gezegd dat ze de ergste ooit zijn. Dat kan niet in beide gevallen volkomen letterlijk zijn. Maar iemand die het Oude Testament zorgvuldig leest, ontdekt dat dit soort taal wordt gebruikt en dat het een stijlfiguur is. Het is een hyperbool. In wezen betekent het dat dit iets verschrikkelijk ergs is. Vergeleken met bijna alles wat je je maar zou kunnen voorstellen, is het erger.

Dat geldt voor de verwoesting van Jeruzalem. Het is interessant dat zoveel mensen hebben gedacht dat de verdrukking waarover Jezus spreekt nog in de toekomst ligt. Vooral omdat Jezus zei dat Zijn generatie niet voorbij zou gaan voordat het gebeurde. En ook gezien het feit dat alles wat we tot nu toe in Mattheüs 24 hebben bestudeerd, rechtstreeks wijst op de Joodse Oorlog, de gebeurtenissen die eraan voorafgingen en de verwoesting van Jeruzalem aan het einde ervan. De Joodse Oorlog duurde

drieënhalf jaar. Hij begon in het jaar 66 na Christus en eindigde in het jaar 70 na Christus. Deze dingen gebeurden binnen de generatie tot wie Jezus sprak, precies zoals Hij had gezegd.

Iedereen kan dit gemakkelijk genoeg voor zichzelf bewijzen door de werken van Josephus te lezen. Josephus was geen christen. Hij wist niets van de rede op de Olijfberg. Hij probeerde de gebeurtenissen niet zo te beschrijven dat hij ze in verband bracht met iets wat Jezus had gezegd. Hij was eenvoudigweg een ooggetuige van en een deelnemer aan de Joodse Oorlog. Hij tekende er bijzonderheden over op die iedere lezer ervan zullen overtuigen dat de dingen die Jezus voorspelde werkelijk zijn gebeurd.

De kerkhistoricus Eusebius, die ik zojuist noemde, schreef in het jaar 325 na Christus, ongeveer drie eeuwen nadat Christus deze woorden uitsprak, en bevestigt dezelfde dingen. Je hoeft dus alleen maar kennis te nemen van de geschriften van de historici uit de oudheid, en dan zul je weten dat deze dingen die Jezus zei werkelijk zijn gebeurd.

Veel mensen zeggen dan: „Misschien is er een tweede vervulling. Misschien is het in het jaar 70 na Christus vervuld, maar is het mogelijk dat hier sprake is van een dubbele vervulling?” Ik zou niet kunnen tellen hoe vaak deze vraag mij is gesteld, en ik zal je vertellen welk antwoord ik altijd geef. Ik geloof inderdaad dat sommige profetieën in de Schrift een dubbele vervulling hebben, maar niet veel. Van de profetieën waarvan ik weet dat ze een dubbele vervulling hebben, weet ik dat alleen omdat de Bijbel mij vertelt dat er sprake is van een dubbele vervulling.

In 2 Samuel hoofdstuk 7 wordt een voorspelling gedaan die klinkt alsof die in Salomo wordt vervuld. Maar in het Nieuwe Testament wordt ons verteld dat die ook een vervulling in Christus heeft. Daarom moet die noodzakelijkerwijs een dubbele vervulling hebben: gedeeltelijk in Salomo en later in Christus. Er zijn meer van zulke voorbeelden. In Jesaja hoofdstuk 7 wordt verwezen naar een vrouw die een kind krijgt. Dat lijkt op korte termijn vervuld te worden in Jesaja hoofdstuk 8, met de geboorte van Jesaja's kind. Maar Mattheüs hoofdstuk 1 vertelt ons dat het een tweede vervulling in Christus heeft. Zo zien we dus een dubbele vervulling.

Er kunnen nog andere gevallen hiervan zijn. Maar het punt is dat we nooit weten dat we een dubbele vervulling moeten verwachten, tenzij het Nieuwe Testament ons dat vertelt. Jezus voorspelde aan Zijn discipelen dat de overpriesters Hem aan Pilatus zouden overleveren, dat ze Hem zouden kruisigen en dat Hij op de derde dag weer zou opstaan. Dit is werkelijk gebeurd. We hoeven niet naar een tweede vervulling hiervan te zoeken. Het zal niet opnieuw gebeuren. Wanneer deze profeet zegt dat de Messias in Bethlehem geboren zal worden, is dat gebeurd. We zoeken niet naar een andere geboorte van de Messias in Bethlehem. We zoeken niet naar een tweede vervulling, omdat er één vervulling is die afdoende is en alles heeft vervuld wat werd voorspeld.

De enige reden waarom we ooit naar een tweede vervulling van een profetie zouden zoeken, is als de Schrift ons opdroeg om na de eerste vervulling nog een vervulling te verwachten. In de Schriften vinden we nergens zo'n aanwijzing met betrekking tot de rede op de Olijfberg. In de rede op de Olijfberg voorspelde Jezus dat er binnen Zijn generatie dingen zouden gebeuren. Die zijn gebeurd, en nergens in de Bijbel staat dat ze nog een keer zullen gebeuren. Daarom moeten we terug naar de Schriften. En we moeten de helft, zo niet negentig procent, van alle boeken over profetie die we ooit hebben gelezen, wegdoen. Want ze staan zo vol speculatie en de schrijvers volgen elkaar gewoon na.

3

De moderne eindtijdboekenindustrie

Misschien denk je: 'Nou, Steve, als het waar is wat je zegt, dan zouden sommige van die profetieleraars dat toch zeker hebben opgemerkt.' Dat zou je denken, nietwaar? Zoals ik al zei, kun je de historische commentatoren van vóór deze moderne tijd van opwindning over de laatste dagen erop nalezen. Dan zul je ontdekken dat de oude commentatoren de rede op de Olijfberg altijd op deze manier hebben begrepen. Dit is niet iets wat ik heb verzonnen. Dit is iets wat de tekst zelf leert, wat de geschiedenis aantoont en wat commentatoren tot voor kort altijd hebben geweten.

Wat er tegenwoordig gebeurt, is dat er heel veel geld wordt verdiend door mensen ervan te overtuigen dat deze passages over onze tijd gaan. Ik wil niet cynisch zijn. Ik wil echt niet cynisch zijn, maar ik ben wel een beetje cynisch. In 1970 schreef Hal

Lindsey het boek *The Late Great Planet Earth*. In dat boek maakte hij de gedachte populair dat deze passages over de eindtijd gaan. Hal Lindsey was niet de eerste die dit dacht of zelfs maar zei, maar hij maakte het op grote schaal populair. Met 'op grote schaal' bedoel ik dat er meer dan twintig miljoen exemplaren van zijn boek zijn verkocht. Dat is een enorme megabestseller.

Kort nadat zijn boek zo'n bestseller was geworden, kreeg het veel navolging. Ik was erbij. Ik herinner het me. Een heleboel mannen zeiden: 'Hé, hier valt iets mee te doen. Er is een grote markt voor dit soort boeken.' Dus begon een heleboel mannen boeken over de eindtijd te schrijven. Ze volgden precies dezelfde ideeën die Hal Lindsey had onderwezen en overspoelden daarmee feitelijk de markt.

Door die vloed aan boeken leek het alsof ze elkaar bevestigden. Mensen begonnen te zeggen: 'Hal zegt dit, en deze man zegt dat, en die andere man zegt dat.' Ze beseften niet dat ze allemaal voortbouwden op elkaars ideeën. Inmiddels is het buitengewoon gebruikelijk. Er zijn mensen die miljoenen dollars verdienen aan romans over de eindtijd en aan boeken over de eindtijd die zogenaamd non-fictie zijn. Ze volgen allemaal dezelfde ideeën. Het probleem is dat ze elkaar allemaal beïnvloeden en allemaal voortbouwen op elkaars ideeën. En geen van hen lijkt op de hoogte te zijn van de historische uitleg van deze passage. Volgens mij is dat een zwak punt in al hun interpretaties.

Ik beweer niet dat ik alles weet. Ik zeg alleen dat iedereen die bereid is het werk te doen en het onderzoek te verrichten, zichzelf er zonder enige twijfel van zal overtuigen dat de dingen die Jezus hier voorspelde inderdaad zijn gebeurd. Je hoeft alleen maar Schrift met Schrift en Schrift met geschiedenis te vergelijken.

4

Het ingekorte beleg en de vlucht

Laten we nu eens naar vers 22 kijken. Jezus spreekt over de grote verdrukking, die waarschijnlijk tijdens het beleg van Jeruzalem plaatsvond. En Hij zei:

En als die dagen niet ingekort werden, zou er geen vlees behouden worden; maar ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen ingekort worden.

MATTHEÛS 24:22

Welke dagen? We hebben het over de dagen van de grote verdrukking. Deze dagen moeten worden ingekort, anders zou niemand worden gered, zelfs de uitverkorenen niet. Ter wille van de uitverkorenen, dat wil zeggen ter wille van de gemeente, verkort God die dagen.

Hoe werden die dagen verkort? De Joodse Oorlog duurde drieënhalf jaar. Als je iets wilt verkorten, kun je er aan het begin wat tijd afhalen en het later laten beginnen. Je kunt er aan het eind wat tijd afhalen, dat wil zeggen het eerder laten eindigen. Of je kunt een stuk uit het midden halen. Hoe dan ook, je verkort een bepaalde tijdsduur door er een stuk tijd uit te halen. Ter wille van de uitverkorenen werd het beleg van Jeruzalem verkort.

Laat me je vertellen wat er werkelijk is gebeurd. Vespasianus, de keizer — of eigenlijk was hij nog geen keizer; hij was in die tijd generaal en werd later keizer — trok tijdens zijn veldtocht in de Joodse Oorlog tegen Jeruzalem op en belegerde de stad. Het leek erop dat de stad ten dode was opgeschreven. Door ontwikkelingen in Rome moest hij echter vertrekken. Nero had zelfmoord gepleegd en er woedde in Rome een grote burgeroorlog. Drie verschillende troonpretendenten bekleedden ieder een paar maanden de positie voordat ze werden vermoord. Uiteindelijk benoemde de Romeinse senaat Vespasianus tot de nieuwe keizer. Daar zat hij in de loopgraven buiten Jeruzalem. Nu hij keizer was, zou hij daar niet in een schuttersput blijven wegrotten.

Daarom trok hij zich terug uit Jeruzalem en ging terug naar Rome. Hij aanvaardde zijn aanstelling als keizer en stuurde zijn zoon Titus terug naar Jeruzalem om de stad opnieuw te belegeren. Uiteindelijk verwoestte Titus Jeruzalem.

Tussen het moment waarop Vespasianus Jeruzalem belegerde en het moment waarop hij vertrok en Titus terugkwam en de stad belegerde, was er een gelegenheid om te ontsnappen. De belegering werd enige tijd onderbroken, en daardoor konden de christenen weggaan en ontsnappen. In een eerdere uitzending lazen we de woorden van de geschiedschrijver Eusebius. Hij zei dat alle christenen in Jeruzalem door God waren gewaarschuwd om weg te gaan, en dat deden ze. Ze ontsnapten allemaal naar een stad aan de overkant van de Jordaan, Pella geheten, in de bergen. Dat is precies wat Jezus hun opdroeg. Hij zegt:

Wanneer u zult zien dat Jeruzalem door legers omringd wordt, weet dan dat zijn verwoesting nabij is. Laten dan wie in Judea zijn, vluchten naar de bergen en wie in het midden van Jeruzalem zijn, daaruit wegtrekken en wie op de velden zijn, er niet in gaan.

LUKAS 21:20-21

Dat is wat er gebeurde. Ter wille van de uitverkorenen kregen ze een gelegenheid om de gemeente in Jeruzalem te redden. God verkortte de dagen. De belegering door Vespasianus had onafgebroken kunnen doorgaan en had heel goed onmiddellijk tot de verwoesting van Jeruzalem kunnen leiden. Maar omdat hij naar Rome werd teruggeroepen en er een gelegenheid ontstond, kon de gemeente in Jeruzalem ontsnappen. De dagen werden verkort.

5

Israël als geografische context

Denk eraan dat wanneer de Bijbel spreekt over alle mensen of niemand, zoals in deze passage:

‘Als die dagen niet werden ingekort, zou niemand gered worden.’ Dan moeten ‘alle mensen’ en ‘niemand’ worden opgevat binnen de geografische grenzen van wat er besproken wordt. Je kunt hier zelf interessant onderzoek naar doen. Ik heb dat lang geleden gedaan. Je kunt het zelf doen. Zoek gewoon in het Oude Testament alle keren op dat de Bijbel spreekt over alle mensen of niemand.

Die uitdrukkingen komen vaak genoeg voor in het Oude Testament. Je zult ontdekken dat het in de context van elk gebruik gaat over alle vlees of geen vlees in een bepaalde geografische streek, meestal Israël.

Je kunt dat zelf bestuderen, maar in dit geval is het heel duidelijk dat Hij over alle vlees en geen vlees in een geografische streek spreekt, namelijk Israël. We kunnen namelijk naar het parallelle verslag in Lukas 21 gaan, en dat maakt het volkomen duidelijk. In Lukas 21:20 tot en met 23 — en dit loopt parallel met de verzen die we in Mattheüs 24 bekijken — zei Jezus:

Wanneer u zult zien dat Jeruzalem door legers omringd wordt, weet dan dat zijn verwoesting nabij is. Laten dan wie in Judea zijn, vluchten naar de bergen en wie in het midden van Jeruzalem zijn, daaruit wegtrekken en wie op de velden zijn, er niet in gaan. Want dit zijn dagen van wraak, opdat al wat geschreven staat, vervuld wordt. Maar wee de zwangeren en de zogenden in die dagen, want er zal grote nood zijn in het land en toorn over dit volk.

LUKAS 21:20-23

Even terzijde: dit loopt parallel met de woorden in Mattheüs en Markus:

Wanneer u dan de gruwel van de verwoesting, waarover gesproken is door de profeet Daniël, zult zien staan op de heilige plaats — laat hij die het leest, daarop letten! —

MATTHEÛS 24:15

Het volgende vers, vers 16, zegt:

Laten de mensen in Judea dan naar de bergen vluchten.

Hij spreekt tegen Zijn discipelen. Zoals we hebben gezien, deden ze dat.

Wanneer we vers 22, Lukas 21:22, lezen, moeten we beseffen dat deze passage parallel loopt met Mattheüs 24:21, waar staat:

Want dan zal er een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is vanaf het begin van de wereld, tot nu toe, en zoals er ook nooit meer zijn zal.

MATTHEÛS 24:21

Dat is wat de versie van Mattheüs zegt: er zal een grote verdrukking zijn. De versie van Lukas van dezelfde uitspraak luidt:

Want dit zijn dagen van wraak, opdat al wat geschreven staat, vervuld wordt.

LUKAS 21:22

Dat is het equivalent van de grote verdrukking. In Mattheüs zal er een grote verdrukking zijn. Hier is er grote nood in het land. Wanneer er over het land wordt gesproken zonder dat er een ander specifiek land wordt genoemd, is dat altijd een verwijzing naar het land Israël.

Maar wee de zwangeren en de zogenden in die dagen, want er zal grote nood zijn in het land en toorn over dit volk.

LUKAS 21:23

Daarmee worden de Joden bedoeld: het volk tot wie Hij sprak en te midden waarvan Hij Zich bevond. Er zal dus deze grote verdrukking zijn, zegt Mattheüs 24. Dezelfde uitspraak in Lukas luidt dat er grote nood zal zijn, maar maakt duidelijk waar en over wie:

in het land, dat wil zeggen Israël, dat wil zeggen de Joden.

Het gaat verder in Lukas 21:24:

En zij zullen vallen door de scherpste van het zwaard en in gevangenschap weggevoerd worden onder alle heidenen. En Jeruzalem zal door de heidenen vertrapt worden, totdat de tijden van de heidenen vervuld zullen zijn.

LUKAS 21:24

Dat gebeurde toen de Romeinen binnenvielen.

Dat gebeurde inderdaad in het jaar 70 na Christus. Jezus zegt:

En Jeruzalem zal door de heidenen worden vertrapt.

Dat gebeurde en is blijven gebeuren. Hij zegt:

Tot de tijd van de heidenen voorbij is.

Die tijd is naar het schijnt nog niet vervuld. Niettemin lijkt die tijd de hele periode te omvatten vanaf de verwoesting van Jeruzalem tot het moment waarop die tijd alsnog ten einde komt, wanneer dat ook zal zijn.

Dit is volgens mij de verantwoorde manier om naar de rede op de Olijfberg te kijken. We zouden alle verwijzingen ernaar en alle verslagen ervan in de evangeliën moeten bekijken, zodat we de onduidelijke passages door de duidelijke passages kunnen laten verklaren. De versie van Lukas is duidelijk helderder. Hij gebruikt minder hebraïsmen dan Mattheüs, omdat Mattheüs voor Joodse lezers schrijft die hebraïsmen, oftewel Hebreeuwse uitdrukkingen, zouden begrijpen. Lukas schrijft aan een Romein die Theofilus heet, en hij verwacht niet dat deze man de hebraïsmen begrijpt. Daarom parafraseert hij en maakt hij duidelijk wat ermee wordt bedoeld. Daarom is het voor ons, die de hebraïsmen vaak ook niet zo goed begrijpen, noodzakelijk om het geheel te bestuderen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 24:34
- Mattheüs 23:35-36
- Mattheüs 24:15
- Lukas 21:20
- Mattheüs 24:21
- Mattheüs 24:22
- Lukas 21:20-21
- Lukas 21:20-23
- Lukas 21:22
- Lukas 21:23
- Lukas 21:24

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.